

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ RİSK PROSEDÜRÜ

Doküman No	HSYS-PR-001
İlk Yayın Tarihi	30.06.2020
Revizyon Tarihi	30.06.2020
Revizyon No	00
Sayfa No	1/4

1. AMAÇ: Bu prosedürün amacı, Üniversitemizin yönetim sisteminin arzulan sonuçları başarabilmesi için güvence vermek, yürütülen süreçlere ilişkin risklerin ve kilit risklerin tespit edilmesine, değerlendirilmesine, önceliklendirilmesine, risklere verilecek cevapların belirlenmesine ve risk yönetim sürecinin izlenerek değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

2. KAPSAM: Bu prosedür, Aksaray Üniversitesinde risklerin yönetimiyle ilgili yürütülecek tüm karar, iş ve işlemleri ile proses sahiplerini kapsar.

3. SORUMLULUK: Bu prosedürün yürütülmesi Yönetim Temsilcisi ve Kurum İdarecileri tarafından yerine getirilir.

4. PROSEDÜR DETAYI:

4.1. Referans Dokümanlar: Bu prosedürde ilgili dokümanlar aşağıda referans gösterilmiş olup, bu dokümanların yalnızca doküman numaraları verilmiştir. Bu dokümanların en son revizyonları uygulanır.

Aksaray Üniversitesi Stratejik Risk Yönergesi ve eki standart formlar

ISO 31000 Risk Yönetimi-Prensip ve Kılavuzlar

ISO/IEC 31010 Risk Yönetimi–Risk değerlendirmesi üzerine odaklanan risk değerlendirme teknikleri.

ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Şartlar (Bölüm 6.1 Risk ve fırsatları belirtmek için faaliyetler)

ISO 13811 Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi ve Şartlar

4.2. Tanımlar: Kalite Yönetim Sistemimizde ISO 9001:2015 ve ISO 31000:2009’da verilen uluslararası terimler ve tariflerin aynısı ve açıklanmasına ihtiyaç duyulan diğer ilave tanımlar kullanılmıştır.

Risk: Stratejik amaç ve hedefler ile performans hedeflerinin ve süreçlerin gerçekleştirilmesini olumsuz etkileyebilecek olay veya durumları,

Tehdit: Ürün ya da hizmet uygunluğu üzerine etki edebilecek potansiyel kaynak (insan, teknoloji ve doğa olayları). Açıklık olmadıkça tehdit ürüne olumsuz etki yapmaz, bu nedenle açıklık ve tehdit birlikte düşünülmelidir.

Hazırlayan

Yürürlük Onayı

Kalite Sistem Onayı

Naciye AYDEMİR

Nuray ÖZTÜRK

Prof. Dr. Ayhan ÖZÇİFCİ

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ RİSK PROSEDÜRÜ

Doküman No	HSYS-PR-001
İlk Yayın Tarihi	30.06.2020
Revizyon Tarihi	30.06.2020
Revizyon No	00
Sayfa No	2/4

Tehlike: Tehditlerin açıklıklardan yararlanarak ürün ya da hizmet üzerine olumsuz etki yapma potansiyeli,

Açıklık: Bir varlık ya da varlığın zayıflığı nedeniyle bir ya da daha fazla tehdit tarafından kötü amaçla kullanılması. Açıklıklar tek başlarına tehlike oluşturmazlar ve gerçekleşmeleri için bir tehdidin mevcut olması gerekir. Açıklıklar kontrol eksikliği, finans yetersizliği, personel zafiyeti, yetkin personel azlığı, kurallara uymama, adam kayırma, dikey iletişim sorunu vb. olabilir.

Fırsat: Belirsizliğin olumlu etkisidir. Bir kuruluş yeni model bir tezgâh aldığına finans kaynağını kullanarak bir risk almıştır, bu tezgâh ile beklenmeyen bir siparişin daha süratli ve hatasız üretilmesi içinse bir fırsattır.

Risk Yönetimi: Riske ilişkin olarak bir kuruluşun yönlendirilmesi ve kontrolü için koordineli faaliyetler.

Risk Derecelendirmesi: Riskin önemini tayin etmek amacıyla tahmin edilen riskin verilen risk kriterleri ile karşılaştırılması prosesi,

Risk Değerlendirmesi: Risk analizi ve risk derecelendirmesini kapsayan tüm süreçtir.

Risk İşleme: Riski değiştirmek için alınması gerekli önlemlerin seçilmesi ve uygulanması prosesi. Risk ya da riskle ilgili negatif sonuçları azaltmak için yapılan faaliyetlerdir.

Doğal Risk: Stratejik risklerin herhangi bir cevap verilmeden önceki seviyesini,

Artık Risk: Risk işlemeden sonra kalan risktir.

Riskin Kabulü/Kabul edilebilir Risk: Bir riski kabul etme kararı. Fırsatı elde edebilmek için riski kabullenme.

Riskten Kaçınma: Riski oluşturan durumdan kaçınma kararıdır.

Risk İletimi: Karar verici veya diğer ortaklar arasında risk hakkındaki bilgiyi paylaşım ya da değişimdir.

Riski Belirleme: Riskin oluşturan öğelerin ortaya çıkartılması, tasnif edilmesi ve özelliklerinin belirlenmesini içeren süreçtir.

Riski Transfer Etme: Bir riskin kayıplarını diğer paydaşlarla paylaşma. (Sigorta yaptırma gibi)

Hazırlayan

Naciye AYDEMİR

Yürürlük Onayı

Nuray ÖZTÜRK

Kalite Sistem Onayı

Prof. Dr. Ayhan ÖZÇİFCİ

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ RİSK PROSEDÜRÜ

Doküman No	HSYS-PR-001
İlk Yayın Tarihi	30.06.2020
Revizyon Tarihi	30.06.2020
Revizyon No	00
Sayfa No	4/4

a) KAPSAM VE SINIRLARIN BELİRLENMESİ

Sürecin başlangıcı Kalite El Kitabı'nda tanımlanan KYS'nin kapsam ve sınırlarını kullanmaktır.

b) RİSK ANALİZİ

Bu sürecin başlangıç noktası politika ve amaçlardan türetilen ölçütler, kurulun belirtmiş olduğu kapsam ve sınırlardan oluşan girdilerdir. Risk analizi sürecinin ana işlevleri riskin belirlenmesi ve riskin tahmin edilmesidir.

(1) **Öncelikle tehditler ve açıklıklar belirlenir:** Tehditlerin dört temel kaynağı vardır:

(a) **Doğal Kaynaklı Tehditler:** Su basması (içeriden veya dışarıdan), yangın (iç ve dış), deprem, fırtına vb.

Açıklık: Su basması için önlem alınmaması, yangına karşı önlemlerin yetersiz oluşu,

(b) **Teknik Kaynaklı Tehditler:** Teknoloji kaynaklıdır.

Açıklık: Elektrik kesilmesi, ısıtma/havalandırma sistemlerinin arızası, makine ve teçhizatın arızalanması, alt yapı yetersizliği vb.

(c) **İnsan Kaynaklı Tehditler:** İnsanların olumsuz davranışlarından kaynaklanır.

Açıklık: Sabotaj, dolandırıcılık, hırsızlık, kırma/dökme, terör, adam sendecilik vb.

(d) **Yönetimsel Tehditler:** Yönetim kaynaklıdır.

Açıklık: Görev ve yetki tanımlarının olmaması, kurumsal yapılanma eksikliği, finans yetersizliği, iletişim yollarının kurulmaması ve işletilmemesi, kontrol ve denetim zafiyeti, personele yeterli eğitim verilmemesi ve farkındalığın sağlanmaması vb.

(e) **Hijyen ve Sanitasyon Kaynaklı Tehditler:** İnsanların olumsuz davranışları ve yönetimden kaynaklıdır.

Açıklık: Temizlik ve kimyasal maddelerin uygun konsantrasyonda kullanılmaması, uygun temizlik malzemesinin uygun ortamda kullanılmaması, hijyen eğitimi almayan personelin yemekhanede çalıştırılması, farkındalığın sağlanamaması vb.

2) **Tehlike tanımlanır:** Tehdit ve açıklıklar belirlendikten sonra bunların ürün ve hizmet üzerine olumsuz potansiyel etkisi değerlendirilir.

Hazırlayan

Yürürlük Onayı

Kalite Sistem Onayı

Naciye AYDEMİR

Nuray ÖZTÜRK

Prof. Dr. Ayhan ÖZÇİFCİ

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ RİSK PROSEDÜRÜ

Doküman No	HSYS-PR-001
İlk Yayın Tarihi	30.06.2020
Revizyon Tarihi	30.06.2020
Revizyon No	00
Sayfa No	5/4

(3) Risk tahmin edilir: Kullanılan yöntemler; riskin analizinin derinliği: varlıkların değerine, açıklıkların (zayıf/savunmasız noktalar) tehditlere ne ölçüde açık olduğuna ve kuruluşun bu konuda ki kötü deneyimlerine bağlıdır. Riskin tahmini bir tehdidin ortaya çıkma olasılığı ve yaratabileceği sonuçların tahminine dayanır.

Risk tahmininde iki temel özelliği olasılık ve şiddettir.

Olasılık: Bir şeyin ortaya çıkmasının ne ölçüde beklenebilir olduğu tahminidir.

Şiddet: Kötü sonucun parametresidir. Diğer bir deyişle tehlikenin ürün üzerine yapacağı etkidir.

(a) Risk tahmin yöntemleri niceliksel ve niteliksel olabilir.

(1) Niteliksel tahmin

Bu yöntemde ortaya çıkabilecek sonuçların olasılığı, nitelik sıfatlarını kullanarak derecelendirilir.(düşük, orta, yüksek, iyi, güzel, vasat, kötü vb).Kullanılması kolay olmakla birlikte, öznel oluşu, tahminlerde farklılıklara yol açar. Ancak niteliksel tahmin,

- Riskleri başlangıç için tasnif etme kolaylığı sağlar.
- Karar almaya yeterli görüldüğünde kullanılmalıdır.
- Niceliksel (sayısal) veriler yetersiz olduğunda en uygun yöntemdir.

Niteliksel tahminin dayanakları sağlam olmalı, bu bilgiler olgulara dayandırılmış olmalıdır.

(2) Niceliksel tahmin

Bu yöntemde sayısal değerler kullanılır. Yöntemin geçerli olabilmesinin temel koşulu, sayısal verilerin doğru ve tam olmasıdır.

(b) Sonuçların değerlendirilmesi (Şiddet)

Bu amaçla en değer verilen varlıklardan başlanarak herbiri için mevcut tehditler, varlığın açıklıkları ve varlığın üzerinde yaratabileceği sonuçlar (tehlike) ele alınır ve bu sonuçların ürün üzerindeki olumsuz etkileri ortaya konulur

Hazırlayan

Naciye AYDEMİR

Yürürlük Onayı

Nuray ÖZTÜRK

Kalite Sistem Onayı

Prof. Dr. Ayhan ÖZÇİFCİ